

**Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»**

Факультет гуманітарної та економічної освіти
Кафедра педагогіки вищої школи

“ЗАТВЕРДЖУЮ”:

Перший проректор _____

Набока О.Г.

(ПІБ)

“28” серпня 2020 р.

**ПРОГРАМА
З ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ
ВИРОБНИЧА АСИСТЕНТСЬКА
ТА НАУКОВО-ДОСЛІДНА ПРАКТИЧНА ПІДГОТОВКА**

підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти

спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки

(шифр і назва спеціальності)

за освітньо-професійною програмою

Педагогіка вищої школи

(назва програми)

мова навчання українська

Розробники:

Коркішко О.Г. – доцент кафедри педагогіки вищої школи, кандидат педагогічних наук, доцент.

Сипченко О.М. – доцент кафедри педагогіки вищої школи, кандидат педагогічних наук, доцент

Коркішко А.В. – старший викладач кафедри педагогіки вищої школи, кандидат педагогічних наук.

Рецензенти:

Саяпіна С.А., доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри педагогіки вищої школи ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»;

Гаврілова Л.Г., доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри теорії і практики початкової освіти ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Програма з практичної підготовки розглянута та схвалена на засіданні кафедри педагогіки вищої школи

Протокол № 1 від «27» серпня 2020 р.

Завідувач кафедри

Топольник Я.В.
(ПІБ)

Погоджено групою забезпечення спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки

Керівник групи забезпечення

Саяпіна С.А.
(ПІБ)

Затверджено та рекомендовано до впровадження
вченою радою
Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»

«28» серпня 2020 р.

протокол № 1

1. Опис практичної підготовки

№ з/п	Види практичної підготовки	Характеристика практичної підготовки	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
1	Виробнича асистентська та науково-дослідна практична підготовка	Кількість кредитів, тижнів, годин	
		9/6/270	9/6/270
		Рік підготовки:	
		1-й	1-й
		Семестр	
		2-й	2-й
		Вид контролю:	
		диф. залік у формі звіту	

2. Пояснювальна записка

Практична підготовка у ДВНЗ «ДДПУ» організовується відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у ДВНЗ «ДДПУ» (<https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/normativ/025.pdf>), Положення про контрольні заходи у ДВНЗ «ДДПУ» (<https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/normativ/003.pdf>).

Політика проходження практичної підготовки регулюється: Положенням про практичну підготовку (практику) здобувачів першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів у ДВНЗ «ДДПУ» (<http://www.slavdpu.dn.ua/images/stories/news/normativ/024.pdf>); Положенням про академічну доброчесність педагогічних, науково-педагогічних працівників та здобувачів у ДВНЗ «ДДПУ» (<http://www.slavdpu.dn.ua/images/stories/news/normativ/012.pdf>); Положенням про внутрішнє забезпечення якості освіти у ДВНЗ «ДДПУ» (<http://www.slavdpu.dn.ua/images/stories/news/normativ/039.pdf>); Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність ДВНЗ «ДДПУ» (<http://www.slavdpu.dn.ua/images/stories/news/normativ/006.pdf>).

Особливе місце в освітньому процесі займає виробнича асистентська та науково-дослідна практична підготовка як засіб закріплення теоретичних знань, опрацювання практичних навичок та формування професійної компетенції майбутнього викладача вищої школи, яка є вагомим складником системи навчання в університеті.

Виробнича практична підготовка, передбачена освітньо-професійною програмою «Педагогіка вищої школи» та навчальним планом спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки.

Програма виробничої асистентської та науково-дослідної практичної підготовки є нормативним документом ДВНЗ «ДДПУ», який розроблено кафедрою педагогіки вищої школи на основі ОПП відповідно до

затвердженого робочого навчального плану та алгоритму вивчення навчального матеріалу з фахових дисциплін.

Програма виробничої асистентської та науково-дослідної практичної підготовки має такі основні розділи: опис практичної підготовки, пояснювальна записка (матриця компетентностей, програмних результатів навчання, результатів та видів практичної підготовки), інформаційний обсяг практичної підготовки (бази практичної підготовки, мета та завдання практичної підготовки, зміст і завдання індивідуальної роботи здобувача під час практичної підготовки), організація та керівництво практичної підготовки та порядок її проходження (обов'язки методистів і здобувачів), форми підсумкового контролю результатів практичної підготовки, критерії оцінювання, рекомендована література (основна, допоміжна), інформаційні ресурси в Інтернеті.

2.1. Мета практичної підготовки

Мета практичної підготовки полягає в чіткому плануванні та регламентуванні діяльності здобувачів та методистів протягом періоду проходження практичної підготовки, структуруванні всіх етапів професійної підготовки майбутніх викладачів вищої школи: формування стійкого фахового зацікавлення до обраної спеціальності; ознайомлення зі специфікою і змістом освітньої діяльності в закладах вищої освіти; сприяння опануванню здобувачами різноманітними видами навчально-виховної і дослідної діяльності; формування вмінь застосовувати теоретичні знання на практиці.

2.2. Завдання практичної підготовки:

- розвиток професійно важливих особистісних якостей; загальних і фахових компетентностей майбутнього викладача вищої школи;
- формування професійно-педагогічної спрямованості; цілісних, системно-структурних професійних знань; професійно-творчої самостійності; культури професійно-педагогічного спілкування; педагогічної рефлексії здобувачів.

Передумовами проходження виробничої асистентської та науково-дослідної практики є набуті раніше компетентності та результати навчання з ОК: Педагогіка вищої школи, Моделювання освітньої підготовки і професійної діяльності фахівця, Теорія і практика вищої професійної освіти в Україні, Практикум з педагогіки вищої школи, Методологія і методика педагогічних досліджень, Тренінгова діяльність у ЗВО, Моделювання освітньої підготовки і професійної діяльності фахівця, Дистанційна освіта у закладах вищої освіти, Професійний імідж педагога-тьютора (андрагога).

2.3. МАТРИЦЯ

компетентностей, програмних результатів навчання, результатів та видів практичної підготовки з виробничої асистентської та науково-дослідної практичної підготовки

Види практичної підготовки	Компетентності, які формуються з посиланням на шифр відповідно до освітньої програми	Програмні результати навчання з посиланням на шифр відповідно до освітньої програми	Результати навчання
Виробнича асистентська та науково-дослідна практична підготовка	<p>Здатність застосовувати теоретичні знання у практичній освітній діяльності ЗВО, бути готовим проявляти ініціативу, приймати доцільні та відповідальні рішення в проблемних ситуаціях; діяти в нестандартних ситуаціях і нести соціальну, етичну відповідальність за прийняті рішення (за ЗК1 ОПП);</p> <p>Здатність створювати, передавати й упроваджувати результати дослідження в практику, розуміти суть, способи організації наукового дослідження, його значення в підвищенні якості й ефективності вищої освіти, (за ЗК2 ОПП);</p> <p>Уміння виявляти проблемні аспекти в галузі вищої освіти, здійснювати пошук кращих вітчизняних і</p>	<p>Уміти здійснювати пошук, використовувати форми, методи та засоби навчання, нові педагогічні й інформаційно-комунікаційні технології в освітньому процесі ЗВО (за ПРН1 ОПП);</p> <p>Уміти організувати та проводити науково-педагогічне дослідження, розуміти його значення в підвищенні якості й ефективності освіти, усвідомлювати важливість впровадження наукових розробок в освітній процес ЗВО (за ПРН2 ОПП);</p> <p>Аналізувати, систематизувати та узагальнювати результати наукових досліджень у сфері вищої освіти з використанням</p>	<p><i>Знати:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – нормативно-правові засади організації освітнього процесу у ЗВО; – зміст і структуру освітнього процесу у ЗВО; – основи навчально-методичної роботи у ЗВО з психолого-педагогічних дисциплін; – особливості викладання дисциплін у ЗВО; – інтерактивні форми, методи та прийоми організації викладання дисциплін у ЗВО; – способи активізації навчальної, самостійної і науково-дослідної діяльності здобувачів;

	<p>зарубіжних практик у сфері професійної діяльності для їх розв'язання та впровадження в освітній процес ЗВО (за ЗК6 ОПП);</p> <p>Обізнаність щодо стилю міжособистісної взаємодії, готовність до особистісно орієнтованого спілкування, ефективної комунікації (за ЗК7 ОПП);</p> <p>Уміння розв'язувати складні проблеми в професійній діяльності, ефективно працювати в команді, створювати доброзичливу атмосферу та дружні взаємовідносини в педагогічному та студентському колективі, приймати рішення, критично мислити (за ЗК9 ОПП).</p> <p>Здатність до вивчення потенційних можливостей та специфічних потреб суб'єктів освітнього процесу, розроблення та реалізації індивідуальних програм педагогічного супроводу у вищій школі, здійснювати методичний супровід освітньої діяльності у вищій школі (за ФК2 ОПП);</p> <p>Здатність учитися та вчити навігації</p>	<p>сучасних методів науки, інформаційних та інноваційних технологій (за ПРН3 ОПП);</p> <p>Створювати науково-методичне забезпечення освітнього процесу, самостійно розробляти навчальні й робочі програми з дисципліни, конспекти лекційних і практичних занять, завдання самостійної роботи здобувачів; просвітницькі програми популяризації освіти, науки та культури (за ПРН5 ОПП);</p> <p>Застосовувати психолого-педагогічні знання в процесі професійного спілкування; володіти основними елементами педагогічної техніки та мовленнєвою культурою, риторичною та ораторською майстерністю (за ПРН8 ОПП);</p> <p>Здійснювати аналітичний пошук провідних наукових підходів у вищій педагогічній освіті та використовувати в освітній та професійній діяльності (за ПРН10 ОПП).</p>	<p>– форми та методи контролю навчальних досягнень здобувачів за ЄКТС;</p> <p>– методику самооцінки та самоаналізу результатів проведення різних видів навчальних занять у ЗВО;</p> <p>– сучасні форми та засоби проведення психолого-педагогічної та науково-дослідної роботи.</p> <p><i>Уміти:</i></p> <p>– реалізовувати засвоєні у процесі навчання знання, уміння та навички під час практичної підготовки;</p> <p>– застосовувати різні методи навчання в процесі викладання психолого-педагогічних дисциплін у ЗВО;</p> <p>– самостійно розробляти робочу навчальну програму, конспект занять (формулювати тему, ставити мету та завдання заняття, обґрунтовувати план роботи,</p>
--	--	--	---

	<p>в освітньому середовищі закладу вищої освіти, шукати шляхи створення системи впливу на процес розвитку майбутнього викладача вищої школи, формувати компетентності «уміння вчитися впродовж життя» (за ФК3 ОПП);</p> <p>Обізнаність із різними рівнями суб'єкт-суб'єктної взаємодії учасників освітнього процесу, сформованість навичок міжособистісної взаємодії, що дозволить вирішувати проблеми етики партнерської суб'єкт-суб'єктної взаємодії, етики спілкування з опертям на загальнолюдські цінності та норми закону (за ФК4 ОПП);</p> <p>Здатність до супроводу здобувача в освітньому процесі ЗВО та надання консультаційної допомоги щодо освітньої діяльності та особистісного розвитку (за ФК6 ОПП);</p> <p>Здатність організувати освітній процес у ЗВО з використанням сучасних технологій, методів, прийомів і засобів, що сприятиме</p>		<p>дозувати час заняття, застосовувати ІКТ тощо), добирати й аналізувати основну та додаткову літературу відповідно до тематики та завдань навчальних занять;</p> <ul style="list-style-type: none"> – методично грамотно проводити різні види навчальних занять (лекції, практичні тощо), організувати самостійну роботу здобувачів; – робити психолого-педагогічний аналіз проблем, що виникли та шукати шляхи їх розв'язання; – скласти план виховної роботи куратора академічної групи та конспект виховного заходу; проводити позааудиторну роботу та виховні заходи зі студентами академічної групи; – проводити психолого-педагогічне дослідження студентської академічної групи; обробляти отримані
--	---	--	---

	<p>позитивній динаміці навчальних досягнень здобувачів; оцінювати результати навчання та особистісні досягнення здобувачів вищої освіти (за ФК8 ОПП);</p> <p>Уміння аналізувати та застосовувати освітню програму та навчально-методичні матеріали в освітній процес ЗВО (за ФК9 ОПП).</p> <p>Здатність створювати комфортне освітнє середовище, яке б сприяло особистісному та професійному розвитку здобувачів з особливими освітніми потребами в ЗВО, нести відповідальність за збереження їх психологічного здоров'я (за ФК10 ОПП).</p>		<p>дані; узагальнювати результати дослідження;</p> <ul style="list-style-type: none"> – визначати шляхи подальшого розвитку групи, методи корекції, формулювати рекомендацій щодо оптимізації групових процесів; – проводити дослідження за обраною науковою темою; складати звіт за результатами роботи (таблиці, графіки, тези, наукова доповідь тощо).
--	---	--	---

3. Інформаційний обсяг практичної підготовки

3.1. Вид практичної підготовки

Виробнича асистентська та науково-дослідна практична підготовка

3.1.1. Бази практичної підготовки

Бази для проходження практичної підготовки для здобувачів спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки:

1. ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет» (м. Слов'янськ).

2. Донецький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти (м. Краматорськ).

3. Комунальний заклад «Покровський педагогічний коледж» (м. Покровськ).

4. Комунальний заклад «Бахмутський педагогічний коледж» (м. Бахмут).

5. Слов'янський багатoproфільний регіональний центр професійної освіти імені П.Ф.Кривоноса (м. Слов'янськ).

3.1.2. Мета виробничої практичної підготовки

Мета виробничої асистентської та науково-дослідної практичної підготовки полягає у формуванні: готовності здобувачів до викладацької діяльності; системи компетентностей майбутніх фахівців, здатних здійснювати науково-дослідницьку діяльність, організовувати викладання дисциплін відповідно до завдань і принципів сучасної вищої освіти, вимог нормативного, наукового та навчально-методичного забезпечення; умінь використовувати різноманітні форми організації освітньої діяльності здобувачів, діагностики, контролю та оцінки ефективності їхніх навчальних досягнень, узагальнювати, систематизувати та поглиблювати педагогічні знання, уміння та навички виховної роботи зі здобувачами закладу вищої освіти, виконувати основні функції куратора академічної групи, застосовувати сучасні технології організації та проведення позааудиторних заходів відповідно до плану куратора академічної групи.

3.1.3. Завдання виробничої практичної підготовки:

– закріплення, розширення та поглиблення психолого-педагогічних теоретичних знань, отриманих під час навчання в магістратурі;

– формування вмінь щодо планування та організації навчально-методичної роботи викладача (у межах окремого заняття, теми, курсу);

– набуття вмінь проводити лекційні, семінарські та практичні заняття з використанням сучасних методів і технологій освітньої діяльності;

– закріплення, поглиблення та узагальнення психолого-педагогічних, методичних знань у процесі їх використання для вирішення конкретних освітніх завдань;

– розвиток професійних умінь і навичок;

– вироблення дослідницького підходу до викладацької діяльності;

- ознайомлення з інтерактивними формами та методами викладання дисциплін фахового напрямку, вивчення передового педагогічного досвіду викладачів закладу вищої освіти;
- формування досвіду самостійного та творчого аналізу й оцінки педагогічних явищ і ситуацій у практиці роботи закладу вищої освіти;
- формування власної педагогічної позиції щодо процесу виховання студентської молоді;
- набуття вмінь теоретичного проектування та практичного конструювання освітнього процесу, спрямованого на розвиток особистості здобувачів;
- поглиблення та розширення теоретичних знань із психолого-педагогічних дисциплін та застосування їх у вирішенні конкретних педагогічних завдань під час практики;
- набуття психолого-педагогічних умінь викладання, організації основних форм навчання у вищій школі;
- формування готовності до здійснення соціально-виховної роботи зі здобувачами та академічними групами;
- виховання морально-етичних якостей викладача, індивідуального творчого стилю педагогічної діяльності, потреби в самоосвіті;
- набуття навичок застосування психодіагностичних методів дослідження малої соціальної групи, обробки отриманих даних;
- удосконалення вміння аналізувати та інтерпретувати результати психолого-педагогічних досліджень з метою відтворення цілісної картини функціонування студентської академічної групи;
- формування психолого-педагогічних умінь розробки та впровадження програми розвитку та корекції окремих аспектів життєдіяльності студентської академічної групи.

3.1.4. Зміст і завдання індивідуальної роботи здобувача під час виробничої практичної підготовки.

Структура виробничої асистентської та науково-дослідної практичної підготовки

№ з/п	Етапи роботи	Види діяльності	Кількість годин
1	Організаційний етап	Організаційно-ознайомча діяльність	16
2	Підготовчий етап	Підготовча психолого-педагогічна діяльність	94
3	Основний етап	Викладацька діяльність	38
		Позааудиторна діяльність	20
		Психодіагностична діяльність	32
		Науково-дослідна діяльність	40
4	Заклучний етап	Підсумково-методична діяльність	30
Усього годин			270

Структура
виробничої асистентської та науково-дослідної практичної підготовки

№ з/п	Види роботи і завдання практичної підготовки	К-ть год.
Організаційний етап		
1	Участь в установчій конференції з виробничої асистентської та науково-дослідної практичної підготовки: <ul style="list-style-type: none"> – ознайомлення з особливостями освітнього процесу в педагогічному ЗВО, зокрема у ДВНЗ «ДДПУ»; – ознайомлення зі змістом та завданнями практичної підготовки; – закріплення здобувачів за керівниками з практичної підготовки; – отримання здобувачами методичних рекомендацій та індивідуальних завдань. 	2
2	Ознайомлення з методичною документацією та основними напрямками навчально-методичної, наукової і виховної діяльності випускової кафедри. Ознайомлення зі змістом навчальних планів і робочих навчальних програм дисциплін, за якими буде проходити виробнича асистентська та науково-дослідна практична підготовка. Ознайомлення з планом виховної роботи куратора академічної групи, за якою закріплений практикант. Визначення за розкладом занять, які будуть відвідувати та проводити здобувачі. Складання графіків відвідування та проведення занять, виховних заходів. Ознайомлення зі студентською академічною групою, як об'єктом психолого-педагогічного вивчення, з особливостями її функціонування, психологічними аспектами керівництва тощо. Узгодження індивідуальних планів проходження практичної підготовки з керівниками практики. Розроблення та затвердження індивідуальних планів проходження практичної підготовки.	2 2 1 1 1 2 2 3
Усього		16
Підготовчий етап		
3	Підготовка щоденника для відображення змісту роботи (запис власних вражень, думок, поглядів, побажань). Розроблення планів занять, дидактичних і методичних матеріалів відповідно до вимог робочих навчальних програм дисциплін, за якими буде поводитись освітня	2 28

	діяльність. Консультації у провідних викладачів кафедри та керівника практики щодо змістовного наповнення опорних конспектів лекційних і практичних занять. Затвердження конспектів занять, дидактичних і методичних матеріалів у керівника з практичної підготовки. Підготовка до занять. Проведення пробних занять. Складання плану виховної роботи куратора академічної групи. Підготовка до виховної роботи в академічній групі, в яких будуть проходити практичну підготовку магістри	8 4 8 4 6
4	Відвідування занять (2 лекції, 2 практичні), консультацій, які проводять викладачі з дисциплін педагогічного циклу, з метою вивчення педагогічного досвіду та системи навчальної роботи.	10
5	Психологічний аналіз спільної діяльності, групових процесів, соціально-психологічних явищ. Підбір психодіагностичних методів і методик, спрямованих на психолого-педагогічне вивчення групи.	14
6	Ознайомлення з планом наукової роботи випускової кафедри. Ознайомлення з планом роботи, протоколами засідань наукових гуртків (проблемних груп). Обговорення напряму науково-дослідної роботи: вибір теми та опрацювання об'єкта дослідження, визначення мети й завдань роботи, обґрунтування актуальності теми, погодження обраної теми з керівником.	2 2 6
Усього		94
Основний етап		
7	Проведення лекційних (2), практичних (2) занять за індивідуальним планом проходження практичної підготовки. Обговорення з керівником проведених занять, самоаналіз.	8 4
8	Відвідування занять, які проводять інші здобувачі-практиканти. Обговорення лекційних, практичних (семінарських) занять інших здобувачів-практикантів.	8 4
9	Корегування конспектів лекційних і практичних занять з урахуванням позитивного досвіду інших викладачів і здобувачів-практикантів.	8
10	Уточнення методики проведення, методичних і дидактичних матеріалів до практичних, семінарських занять	6

	з урахуванням отриманого досвіду інших викладачів і здобувачів-практикантів.	
11	Проведення позааудиторної роботи і виховних заходів зі здобувачами академічних груп. Обговорення з керівником проведеної виховної роботи, самоаналіз. Участь у кафедральних та факультетських виховних заходах.	12 2 6
12	Проведення психолого-педагогічного дослідження студентської академічної групи. Обробка та інтерпретація отриманих даних (протоколи психодіагностичних досліджень). Узагальнення результатів дослідження. Визначення шляхів подальшого розвитку групи, методів корекції (в разі необхідності), формулювання рекомендацій щодо оптимізації групових процесів.	20 10 2
13	Проведення дослідження за обраною науковою темою. Підготовка доповіді на науково-практичну конференцію та/або наукової статті з проблеми, що досліджується	25 15
Усього		130
Заключний етап		
14	Оформлення звітних матеріалів і затвердження їх керівником з практичної підготовки: <ul style="list-style-type: none"> – індивідуальний план роботи здобувача; – щоденник виробничої асистентської та науково-дослідної практичної підготовки; – план-конспект лекційного заняття (2); – самоаналіз проведеної лекції (2) або аналіз відвіданих лекцій інших здобувачів-практикантів; – план-конспект практичного заняття (2); – самоаналіз проведеного практичного заняття (2) або аналіз відвіданих практичних занять інших здобувачів-практикантів; – складання психолого-педагогічної характеристики студентської академічної групи – розгорнутий план-конспект виховного заходу, аналіз та оцінка куратора групи; – план виховної роботи куратора академічної групи (на 1 семестр); – доповіді на науково-практичну конференцію та/або наукова стаття з проблеми, що досліджувалася; – звіт з виробничої асистентської та науково-дослідної практичної підготовки. 	20
15	Підготовка до захисту звітних матеріалів про проходження виробничої асистентської та науково-дослідної практичної	6

	підготовки. Звіт про проходження виробничої асистентської та науково-дослідної практичної підготовки на звітній конференції.	2
16	Підведення підсумків практичної підготовки	2
Усього		30
Усього за навчальним планом		270

3.1.5. Організація та керівництво практичною підготовкою й порядок її проходження (обов'язки методистів і здобувачів)

Організація і керівництво практичною підготовкою

Загальне керівництво виробничою асистентською та науково-дослідною практичною підготовкою здійснює завідувач випускової кафедри. Він планує розподіл годин між викладачами-керівниками щодо керівництва виробничою практичною підготовкою, а також здійснює контроль за її проходженням.

Безпосереднє керівництво виробничою асистентською та науково-дослідною практичною підготовкою кожного здобувача виконує викладач-керівник (який має стаж роботи за профілем підготовки фахівців не менше 3-х років), якого призначає завідувач кафедри відповідно до педагогічного навантаження. При призначенні викладача-керівника враховуються його наукові інтереси та спеціалізація практиканта.

Перед початком практичної підготовки керівники від випускової кафедри проводять установчу конференцію, на якій здобувачам роз'яснюють мету, завдання, зміст, форми організації, порядок проходження практичної підготовки та вимоги до звіту. Після закінчення практичної підготовки проводиться звітна конференція з аналізом її підсумків.

Керівники практичної підготовки від випускової кафедри в контексті виробничої асистентської та науково-дослідної практичної підготовки виконують наступні види робіт:

- розробляють робочу програму виробничої асистентської та науково-дослідної практичної підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти та методичні вказівки щодо її проведення;
- розробляють та затверджують перелік індивідуальних дослідницьких завдань з методичними рекомендаціями щодо їх виконання;
- проводять установчу та підсумкову конференції, заслуховують звіти здобувачів про проведenu роботу, розробляють заходи щодо удосконалення проведення практичної підготовки здобувачами.

Керівники-методисти виробничої асистентської та науково-дослідної практичної підготовки зобов'язані:

- розподілити разом із завідувачем випускової кафедри здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти на місця проходження практичної підготовки;
- планувати роботу здобувачів;

- бути присутніми під час проведення лекційних і практичних занять, виховних заходів здобувачами, приймати участь у їх обговоренні;
- надавати консультації практикантам щодо виконання індивідуальних дослідницьких завдань, робочої програми практичної підготовки й оформлення звітної документації;
- контролювати виконання здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти правил внутрішнього трудового розпорядку, облік відвідування практичної підготовки;
- повідомляти здобувачів про систему звітності з практичної підготовки;
- підвести підсумки виробничої асистентської та науково-дослідної практичної підготовки, оцінити роботу кожного здобувача, скласти рецензії за результатами проведеної ним роботи та надати їх завідувачу випускової кафедри.

Здобувачі другого (магістерського) рівня вищої освіти при проходженні виробничої асистентської та науково-дослідної практичної підготовки зобов'язані:

- до початку практичної підготовки одержати від керівника консультації щодо її проходження й оформлення всіх необхідних документів;
- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою виробничої асистентської та науково-дослідної практичної підготовки;
- розробити та затвердити індивідуальний план проходження практичної підготовки, вести щоденник для відображення змісту роботи проходження практики, своєчасно оформити всі документи та скласти звіт;
- проходити практичну підготовку за строками, визначеними в наказі по Університету;
- суворо дотримуватись правил охорони праці, техніки безпеки та виробничої санітарії;
- дотримуватись правил внутрішнього розпорядку університету, виконувати розпорядження ректора, декана, завідувача кафедри, їх заступників і керівника з практичної підготовки;
- після закінчення практичної підготовки, у тижневий термін, подати керівнику від кафедри пакет звітної документації.

3.1.6. Форми підсумкового контролю результатів практичної підготовки

Оцінювання результатів практичної підготовки проводиться у формі звіту по закінченні виробничої асистентської та науково-дослідної практичної підготовки.

Звітна документація

1. Індивідуальний план роботи з виробничої асистентської та науково-дослідної практичної підготовки, що фіксує всі форми роботи під час практики, терміни та відмітку про виконання.
2. Щоденник виробничої асистентської та науково-дослідної практичної підготовки що фіксує дати та зміст роботи (із записом власних

вражень, думок, поглядів, побажань). Щоденник ведеться кожного дня із систематичними записами усіх видів робіт і спостережень.

3. Розширені плани-конспекти лекцій (2 лекції). Самоаналіз проведених занять.

4. Розширені плани-конспекти проведених практичних чи семінарських занять (2 заняття), а також дидактичні та навчально-методичні матеріали до них (за необхідності). Самоаналіз проведених занять.

5. Аналіз відвіданих занять здобувачів-практикантів (2).

6. План навчально-виховної роботи куратора академічної групи.

7. Методична розробка (сценарій та супровідні матеріали) проведеного виховного заходу. Самоаналіз виховного заходу.

8. Психолого-педагогічна характеристика студентської академічної групи. Протоколи психодіагностичних досліджень.

9. Матеріали індивідуального науково-дослідницького завдання (тези, стаття тощо).

10. Звіт виробничої асистентської та науково-дослідної практичної підготовки здобувача другого (магістерського) рівня вищої освіти.

До звіту додається:

1. Рецензії керівника (методиста) з практичної підготовки на проведені здобувачем-практикантом навчальні заняття.

2. Відомість-характеристика (з практичної підготовки).

3.1.7. Критерії оцінювання

Критерії оцінювання програмних результатів практичної підготовки здобувачів вищої освіти, затверджені в ДДПУ (для оцінювання захисту звіту з виробничої асистентської та науково-дослідної практичної підготовки):

Критерії оцінювання кожного з завдань практичної підготовки здобувачі отримують перед початком виробничої асистентської та науково-дослідної практичної підготовки. Диференційована оцінка (бали) за кожне завдання практичної підготовки виставляється методистом від кафедри педагогіки вищої школи з урахуванням оцінки (бали), виставленої керівником від кафедри психології. Після завершення практичної підготовки відбувається захист у присутності комісії. Підсумкова оцінка за виробничу асистентську та науково-дослідну практичну підготовку враховується нарівно з іншими оцінками, які характеризують успішність здобувача. Результати захисту звіту з практичної підготовки заносяться в залікову відомість і в залікову книжку.

Результати практичної підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти під час проходження виробничої асистентської та науково-дослідної практичної підготовки визначаються в балах, що виставляються згідно з критеріями оцінювання.

Рівень сформованих у магістрів компетентностей після проходження виробничої асистентської та науково-дослідної практичної підготовки оцінюється згідно із загально-визначеними вимогами системи вищої освіти України.

Максимальний бал виробничої асистентської та науково-дослідної практичної підготовки магістрант отримує за:

- творчий підхід до виконання теоретичних завдань;
- підготовку логічного, змістовного конспекту лекцій та методичних рекомендацій до семінарських/практичних занять, з повним висвітленням тематики, вибраної для викладання;
- своєчасно наданий і згідно вимог оформлений пакет звітних документів;
- повне викладення змісту виконаних робіт під час проходження виробничої асистентської та науково-дослідної практичної підготовки (в доповіді під час звіту).

Оцінювання здійснюється за п'ятибальною шкалою.

«відмінно» – звіт оформлено відповідно до зазначених вище вимог; відповіді на захисті повні, правильні, логічні та послідовні, самостійні;

«добре» – звіт оформлено відповідно до зазначених вище вимог; відповіді на захисті з деякими неточностями, але логічні та послідовні;

«задовільно» – поверхове висвітлення матеріалів практичної підготовки, наприклад, неглибокий аналіз матеріалів; відповіді на захисті достатні, з деякими неточностями у змісті та логіці побудови, виконувалися з допомогою викладача, колег, конспектів тощо;

«незадовільно» – фрагментарне виконання поданих матеріалів; відповіді невірні, необґрунтовані.

«неприйнято» – звітні матеріали не підготовлені, відповіді невірні, необґрунтовані, пропуск без поважних причин значної кількості практичної підготовки (більше ніж 50%).

Результати практичної підготовки оцінюються за 100-бальною шкалою, наведені в таблиці.

Шкала оцінювання: звітів з практичної підготовки 100-бальна

За 100-бальною шкалою	За національною шкалою
90–100 балів	відмінно
89–75 балів	добре
60–74 балів	задовільно
0–59 балів	незадовільно

Якщо магістр не проходив виробничу асистентську та науково-дослідну практичну підготовку – до захисту звіту не допускається.

Якщо магістр не проходив виробничу асистентську та науково-дослідну практичну підготовку через поважні причини (хвороби – за наявності медичної довідки), він може отримати індивідуальне завдання від наукового керівника (за погодженням із завідувачем кафедри педагогіки вищої школи).

Відповідно до 100-бальної шкали, оцінка виставляється за певні види роботи, наведені в таблиці.

Розподіл балів, що присвоюються здобувачам за результатами поточного контролю (денна/заочна форма навчання)

Оцінювання за розділами	Бали
1. Педагогіка вищої школи	70
<i>Навчально-методична робота</i>	30
<i>Позааудиторна виховна робота</i>	20
<i>Науково-дослідна робота</i>	20
2. Психологія вищої школи	20
<i>Психодіагностична робота</i>	20
Захист практики	10
Усього	100

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам, із розподілом за завданнями за результатами поточного контролю (денна/заочна форми навчання)

	Завдання	Розподіл балів	
		Max	Min
1	Індивідуальний план роботи з виробничої асистентської та науково-дослідної практичної підготовки	4	2
2	Щоденник виробничої асистентської та науково-дослідної практичної підготовки	4	2
3	План-конспект лекції (2 лекції). Самоаналіз проведених занять	8 4	4 2
4	Плани-конспекти практичних чи семінарських занять (2 заняття), дидактичні та навчально-методичні матеріали до них. Самоаналіз проведених занять	8 4	4 2
5	Аналіз відвіданих занять здобувачів-практикантів (2).	4	2
6	План навчально-виховної роботи куратора академічної групи	6	3
7	Методична розробка (сценарій та супровідні матеріали) проведеного виховного заходу. Самоаналіз виховного заходу	6 2	3 1
8	Матеріали індивідуального науково-дослідницького завдання (тези, стаття тощо).	20	15
9	Психолого-педагогічна характеристика студентської академічної групи. Протоколи психолого-діагностичних досліджень.	20	15
10	Звіт виробничої асистентської та науково-дослідної практичної підготовки здобувача другого (магістерського) рівня вищої освіти	10	5
	Усього	100	60

3.1.8. Рекомендована література

Основна література:

1. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: методичний посібник для студентів магістратури. К.: Центр навчальної літератури, 2018. 384 с.
2. Вітвицька С.С., Андрійчук Н.М. Основи педагогіки вищої школи /Fundamentals of Higher School Pedagogy: Білінгвальний навчально-методичний посібник для студентів закладів вищої освіти. 2-ге вид. перероб і доп. Житомир: Вид-во ЖДУ, 2019. 312 с.
3. Гніденко М.П., Вишнівський В.В. Сучасна методика викладання у вищій школі. Навчальний посібник. Київ: ДУТ, 2019. 127 с.
4. Головенкін В.П. Педагогіка вищої школи [Електронний ресурс]: підручник; КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2-ге вид., переробл. і доповн. Електронні текстові дані (1 файл: 3,6 Мбайт). Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 290 с.
5. Євтушенко М.Ю., Хижняк М.І. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 350 с.
6. Зайченко І.В., Теслюк В.М., Каленський А.А. Основи педагогічної майстерності та етика викладача вищої школи: підручник / За ред. проф. І.В.Зайченка. Київ : Видавництво Ліра-К, 2017. 484 с.
7. Інноваційні технології навчання: Навч. посібн. для студ. вищих технічних навчальних закладів / Кол. авторів; відп. ред. Бахтіярова Х.Ш.; наук. ред. Арістова А.В.; упорядн. словника Волобуєва С.В. К. : НТУ, 2017.172 с.
8. Корягін М.В., Чік В.Ю. Основи наукових досліджень. Львів: Алерта, 2019. 622 с.
9. Педагогіка вищої школи [Електронний ресурс]: підручник / В.П.Головенкін; КПІ ім.Ігоря Сікорського. 2-ге вид., переробл. і доповн. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 290 с.
10. Пономарьова Г., Репко І., Одарченко В. Практикум із методики організації виховної роботи в закладах вищої освіти: навч. посіб. Харків, ТВО «ТО Ексклюзив», 2018. 153 с.
11. Прищак М.Д., Залюбівська О.Б. Педагогіка, психологія та методика викладання у вищій школі: курс лекцій. Вінниця : ВНТУ, 2019. 150 с.
12. Прокопів Л. Інноваційні технології навчання і виховання у ВНЗ: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ, 2017. 166 с.
13. Стражнікова І. Педагогіка вищої школи: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ: НАІР, 2018. 120 с.
14. Шапран О.І., Новак О.М. Педагогіка вищої школи: навч.-метод. посіб. Переяслав-Хмельницький (Київ.обл.): Домбровська Я.М., 2018. 280 с.

Додаткова література:

1. Антонова О.Є, Гусак В.М., Дубасенюк О.А. Професіографічний підхід у системі вищої освіти: монографія / колектив авторів, за ред. О.А.Дубасенюк. Житомир : Вид-во О. О. Євенок, 2019. 328 с.

2. Дебич М.А. Інтернаціоналізація вищої освіти: світовий досвід: монографія. Суми: Університетська книга, 2017. 291 с.
3. Методичні вказівки до вивчення навчальної дисципліни «Практикум з педагогіки вищої школи» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти / Уклад.: О.Г.Коркішко, А.В.Коркішко. Слов'янськ, 2020. 68 с.
4. Нагаєв В.М. Педагогіка вищої школи: навч. посібник. Київ: Стильна типографія, 2019. 237 с.
5. Ортинський В.Л. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2017. 472 с.
6. Пономарьова Г., Репко І., Одарченко В. Практикум із методики організації виховної роботи в закладах вищої освіти: навч. посіб. Харків, ТВО «ТО Ексклюзив», 2018. 153 с.
7. Шоробура І.М. Тренінги з освітнього менеджменту: навч. посіб./ Хмельницький: ФОП Мельник А.А., 2018. 242 с.

3.1.9. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Концепція розвитку освіти України на період 2015–2025 років: проєкт. URL: <http://old.mon.gov.ua/ua/pr-viddil/1312/1390288033/1414672797/>
2. Концепція розвитку педагогічної освіти. URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-konceptsiyi-rozvitku-pedagogichnoyi-osviti>
3. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 р. схвалено Указом Президента України № 344/2013 від 25 черв. 2013 р. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/344/2013>
4. Про вищу освіту: Закон України № 1556-VII від 1 лип. 2014 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
5. Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти: постанова Кабінету Міністрів України № 266 від 29 квіт. 2015 р. URL: <http://old.mon.gov.ua/ua/pr-viddil/1312/1421144886/1424935774/>